

Hannie van Genderen
Schematherapie Opleidingen

25-uurs cursus

SCHEMATHERAPIE GEVORDERD VOOR ADOLESCENTEN

1909U-GEad

Utrecht, september 2019

Van Genderen Opleidingen BV
Eburonenweg 42
6224 HX Maastricht

+31 6 22 22 86 61

www.schematherapieopleidingen.nl
info@schematherapieopleidingen.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Opleiders	3
2.	Cursuslocatie	3
3.	Cursusprogramma	4
4.	Algemene informatie	4
5.	Doelgroep	6
6.	Accreditatie cursus	6
7.	Absentie	6
8.	Overige cursussen en workshops	7
9.	Bijeenkomst 1	10
	Bijeenkomst 2	11
	Bijeenkomst 3	12
	Bijeenkomst 4	13

www.schematherapieopleidingen.nl

De slides, de bijlagen, de vragenlijsten en de artikelen, die bij deze cursus horen, kunt u downloaden via de website www.schematherapieopleidingen.nl

Ga in het menu naar het tabblad 'Cursisten'.

Vervolgens klikt u op 'Schematherapie Basis voor adolescenten 25 uur' en vult u, indien gevraagd, het wachtwoord in dat u via mail van ons heeft ontvangen.

Let erop, dat u de bestanden zult moeten downloaden om ze te kunnen gebruiken!

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van H. van Genderen.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich te wenden tot H. van Genderen.

1. Opleiders

Mw. Drs. H. van Genderen (Hannie) – Coördinatie

Werkzaam als klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor/opleider cognitieve gedragstherapie en (groeps-)schematherapie. Praktijk voor Directieve Therapie.
+31 6 22 22 86 61 info@schematherapieopleidingen.nl

Mw. Drs. M. Boots (Mieke) - Docent

Werkzaam als GZ-psychologe/psychotherapeute/klinisch psychologe. Werkzaam met adolescenten, jongvolwassenen en volwassenen vooral met persoonlijkheidsproblematiek en vroegkinderlijke traumatisering. EMDR, lichaamsgerichte benadering, supervisor bij de VGCT en het register schematherapie, supervisor NVP.
+31 6 40 30 36 50 E-mail: mieke_boots@msn.com

Mevr. M. Blokland (Marian) - Docent

Psychotherapeut/GZ-psycholoog en supervisor/leertherapeut/opleider leertherapeut VGCT, Vereniging voor Schematherapie. Geeft individuele en groepstherapie aan adolescenten, jongvolwassenen en volwassenen Lucertis Maastricht, afdeling Kind & Jeugd en Praktijk voor Directieve Psychotherapie Meerssen.
E-mail: marianblokland@icloud.com

2. Cursuslocatie

Vergadercentrum
Vredenburg 19
3511 BB Utrecht
T (030) 2310068

<https://www.vergadercentrumvredenburg.nl/route/>

3. Cursusprogramma

Onderwerp	Datum	Docent
Cursusdag 1 Toepassing schematherapie bij adolescenten Werken met het modusmodel Verder werken met beschermende copingmodi	13-09-2019	Drs. M. Blokland
Cursusdag 2 Werken met het ervaren en uiten van eigen gevoelens en behoeften Ouderschematherapie: modusinteractiekring, werken met eigen schema's/modi van de ouders in interactie met hun kind Omgaan vanuit de ouders met modi van de kinderen	27-09-2019	Drs. M. Boots
Cursusdag 3 Omgaan met het gekwetste kind Werken met de disfunctionele oudermodus	01-11-2019	Drs. M. Boots
Cursusdag 4 Werken met de gezonde adolescent Het hanteren van de therapeutische relatie Toets en bespreking rollenspellen	06-12-2019	Drs. M. Boots Drs. M. Blokland

4. Algemene informatie

Schematherapie is oorspronkelijk ontwikkeld als individuele behandeling van volwassenen met persoonlijkheidsproblematiek, met name de borderline en narcistische persoonlijkheidsstoornis. In de loop der tijd zijn er echter nieuwe toepassingen van schematherapie, of technieken uit deze therapie, in de praktijk bedacht. Sommige van deze toepassingen zijn inmiddels aan een kritische wetenschappelijke toets onderworpen, andere bevinden zich nog in het experimentele stadium. Steeds meer wordt schematherapie toegepast bij adolescenten. Vroege onaangepaste schema's zijn immers al zichtbaar in de adolescentieperiode en hebben invloed op het dagelijkse functioneren van de adolescent.

Gezien de levensfase en het feit dat de adolescent vaak nog thuis woont, is de therapie niet zondermeer toepasbaar bij adolescenten. Maar met gerichte aanpassingen is schematherapie zeker bruikbaar voor de adolescent (en zijn familie).

Doelstelling

In de vervolgcursus (25 uur) komt de toepassing van de schematherapie met betrekking tot specifieke adolescenten-thema's aan de orde.

Na afloop van de cursus is de cursist in staat:

- te werken met ouders
- schema-modi te gebruiken bij adolescenten
- specifieke technieken te gebruiken bij adolescenten
- allerlei materiaal te gebruiken

Dag 1:

Verdieping inzetten modusmodel:

- verband geschiedenis, modi/schema's, de huidige klachten en de vertaling naar doelstellingen van de therapie met gebruik maken van modi
- verder inzetten van materiaal en andere creatieve middelen om het modusmodel inzichtelijk te maken voor cliënt.

Verdieping werken met coping modi:

- verdieping herkennen van de copingmodi
- inzetten materiaal om coping nog inzichtelijker en meer bewerkbaar te krijgen
- invloed van de copingmodi op de therapeutische relatie inzichtelijk maken en hiermee door middel van rollenspelen hanteren

Dag 2

Verdieping omgaan met het gekwetste kind:

- sneller herkennen van het gekwetste kind,
- verdiepend inzicht in de emoties van het gekwetste kind
- reguleren en verwerken van deze emoties

Verdieping omgaan met de disfunctionele oudermodi:

- zicht op de verschillen in de oudermodi en de aanpak hiervan
- verder oefenen hiermee

Dag 3

Omgaan met heftige (boze) emoties van cliënt:

- toepassing en aanpassing historisch rollenspel bij adolescenten

Ouderschematherapie:

- zicht op de interactie tussen de modi/schema's van het kind en die van de ouder
- kennismaking met de behandeling binnen de ouderschematherapie (aandacht voor de eigen modi/schema's van de ouder en de aanpak van de modi van het kind)

Dag 4

Verdiepend werken met de gezonde adolescent:

- gebruik van imaginatie en oplossingsgerichte technieken

De therapeutische relatie:

- binnen een oefening zicht krijgen op eigen schema's/modi, die getriggered worden door cliënt en deze leren hanteren

Toets: naar voor brengen van een techniek naar keuze bij een opgegeven casus

Werkwijze en toetsing

Er zal gebruik gemaakt worden van casuïstiek die door de cursisten zelf ingebracht wordt. De cursisten demonstreren een techniek of een ander aspect van het schematherapeutisch proces in een rollenspel dat samen met een andere cursist, die de cliënt speelt, zal worden uitgevoerd. Dit wordt besproken tijdens het laatste dagdeel. Dit onderdeel is de praktijktoets.

Persoonlijke informatie over cursisten of patiënten van cursisten wordt uitsluitend gedeeld met de docenten en zal vertrouwelijk behandeld worden.

Huiswerk

Huiswerk: cursisten worden uitgenodigd de technieken die in de cursus aangeleerd zijn tijdens de tussenliggende periode toe te passen. In het begin van elke dag wordt dit in de grote groep besproken.

Literatuur

De cursist ontvangt voor cursusstart een literatuurlijst waarin vermeld wordt welke literatuur op welke cursusdag gelezen dient te zijn ter voorbereiding op het lesprogramma.

5. Doelgroep

Hulpverleners met een postdoctorale opleiding* of vaktherapeuten (RVB), die werken met cliënten met persoonlijkheidsstoornissen en die al werken met het geven van schematherapie bij adolescenten.

Een voorwaarde voor deelname is kennis en vaardigheden op het gebied van schematherapie op basisniveau (d.w.z. minimaal 25 uur cursus).

In het reglement van het *Register Schematherapie* staat kort samengevat:

* Hulpverleners die GZ, PT, KP, psychiater of vaktherapeut (RVB) zijn kunnen deelnemen en degenen die in opleiding zijn tot deze registratie. Ook (aspirant)leden van specialistische verenigingen mogen deelnemen.

Anderen (bv. basispsychologen en overige HBO-ers) mogen alleen deelnemen als zij nauw samenwerken met geregistreerde schematherapeuten. Voor de precieze formulering zie www.schematherapie.nl onderdeel reglement cursussen.

6. Accreditatie cursus

Voor deze cursus wordt erkenning bij de VGCT en de NVP als vervolgcursus aangevraagd. Voor degenen die lid willen worden van de VGCT is het gevolgd hebben van een basiscursus cognitieve gedragstherapie van 100 uur een voorwaarde.

Erkenning wordt eveneens aangevraagd bij de FGzPt en de NVO/NIP, voor de NVP en NvVP als vervolgcursus en bij het Register Schematherapie.

7. Absentie

Gedurende de cursussen van 4 dagen (25 uur) mag maximaal 1 dag gemist worden, die zal moeten worden ingehaald tijdens een volgende cursus.

De kosten voor een inhaaldag bedragen € 50,-

8. Overige cursussen en workshops

Er is een uitgebreid aanbod van vervolgcursussen en workshops voor verschillende doelgroepen. Om deze cursussen en workshops te volgen dien je minimaal een basiscursus schematherapie van 25 uur gevolgd te hebben.

25 uur Cursus Schematherapie voor Gevorderden

Na de basiscursus is het sterk aan te bevelen om via supervisie en intervisie meer ervaring op te doen met de behandeling van lichtere tot middelzware patiënten. Daarna kan een cursus schematherapie voor gevorderden (25 uur) gevolgd worden. In deze cursus ligt het accent op zwaardere problematiek en kunnen alle persoonlijkheidsstoornis aan de orde komen. In deze cursus is veel ruimte voor de inbreng van problematiek van eigen patiënten en de knelpunten, die de cursist ervaart, bij het toepassen van de verschillende technieken.

25 uur Cursus Schematherapie voor Cluster C

Patiënten met een Cluster C persoonlijkheidsstoornis lijken makkelijker te behandelen, omdat zij minder vaak in crisis raken, maar hun hardnekkige vermijdende en controlerende copingstrategieën zijn tamelijk moeilijk te doorbreken. Ook patiënten met hardnekkige angst- en stemmingsstoornissen hebben nogal eens (trekken van) een ontwijkende-, afhankelijke- of een dwangmatige persoonlijkheidsstoornis waardoor hun klachten onvoldoende verbeteren door de reguliere behandelmethodes.

Recent zijn een aantal modusmodellen voor cluster C ontwikkeld door Arnoud Arntz en anderen en zijn meer specifieke behandeltechnieken ontwikkeld om deze problematiek te behandelen.

25 uur Cursus Schematherapie in Groepen

Veel patiënten lijken nog meer te profiteren van groepstherapie dan van de toch al zo succesvolle individuele schematherapie. Het meeste onderzoek is gedaan naar de effectiviteit bij patiënten met BPS, maar inmiddels is ook al veel ervaring opgedaan met cluster C problematiek. Schematherapie in groepen (STG) is een integratieve vorm van groepstherapie, die aspecten van directieve groepstherapie combineert met aspecten van psychodynamische groepen. In STG wordt veel gebruik gemaakt van experimentele technieken. In de cursus zal hier veel aandacht aan besteed worden.

ADOLESCENTEN

25 uur Schematherapie in Groepen voor Adolescenten

Schematherapie in groepen (STG) is een interactieve vorm van groepstherapie, die aspecten van directieve groepstherapie combineert met aspecten van de psychodynamische groepen. In STG wordt veel gebruik gemaakt van experimentele technieken. De inhoud van de cursus is gebaseerd op jarenlang ervaring van de Riagg Maastricht (afdeling kind en jeugd) en de resultaten van het onderzoek van Farrell, Shaw & Webber.

Ouderschematherapie (2 dagen)

Ouderschematherapie is erop gericht om ouders te steunen om zoveel mogelijk vanuit hun gezonde oudermodus te reageren op modi van het kind. De modusinteractiecirkel geeft helderheid hoe modi van het kind en van de ouder elkaar triggeren. Er wordt ingegaan op de behoeften van ouders zelf, die in het verleden en vaak nu nog steeds niet bevredigd werden en gekeken hoe ouders kunnen omgaan met modi van het kind en de behoeften van het kind.

Modusgerichte speltherapie (1 dag)

Schematherapie gebruikt het spel van het kind om met de verschillende modi te experimenteren en bepaalde patronen te veranderen. In de modusgerichte schematherapie is de therapeut actief gericht op het contact maken het kwetsbare kind in het kind zelf, biedt alternatieven voor disfunctionele coping modi en versterkt de gezonde kanten in het kind. De technieken van de schematherapie worden op spelniveau gebruikt (limited reparenting, imaginatie met rescripting, experimenteren met verschillende modi).

WORKSHOPS

Schematherapie Supervisoren (2 dagen)

Per 1 mei 2016 is het voor aanstaande supervisoren van de Vereniging voor Schematherapie verplicht een tweedaagse supervisorencursus te volgen. Ook voor schematherapeuten, die al langer supervisor zijn, is deze cursus interessant om de supervisie-vaardigheden te verdiepen. In deze cursus wordt de cursist vertrouwd gemaakt met de state-of-the-art op het gebied van supervisie geven, de taken en verantwoordelijkheden van effectief supervisorschap en het competentiegericht superviseren van schematherapeuten.

Workshop 'Imaginaire Rescripting' (2 dagen)

Imaginaire rescripting wordt over het algemeen gezien als een van de meest effectieve technieken binnen de schematherapie. Toch is het vaak niet eenvoudig om deze techniek toe te passen. Zo worden therapeuten regelmatig geconfronteerd met uitdagende situaties waarin de patiënt bijvoorbeeld zegt 'Ik heb geen herinneringen uit mijn kindertijd' of 'Ik wil niet die oude herinneringen ophalen, waarom zou dat helpen?'. Verder zijn patiënten in hun jeugd vaak zo beschadigd dat de herinneringen aan hun jeugd erg emotioneel beladen zijn. Therapeuten voelen zich daardoor geremd om met imaginatie beelden uit dat belaste verleden op te halen uit angst voor decompensatie.

Workshop 'Meerstoelentechniek' (2 dagen)

Het is bekend dat de stoelentechniek een belangrijk werkzaam element is binnen schematherapie, omdat het de schema's verandert op belevingsniveau. In de praktijk blijkt het echter vaak toch moeilijk om deze techniek toe te passen. Sommige therapeuten voelen zich onervaren in het toepassen van deze techniek, omdat het niet hun gebruikelijke manier van werken is. Daarnaast zijn er in de praktijk diverse uitdagende situaties die nog niet behandeld zijn in eerdere cursussen.

Workshop hanteren van boze modi in schematherapie (2 dagen)

Doelstelling van deze workshop is het beter in staat zijn met boosheid in de therapeutische relatie om te gaan.

In deze cursus leren de cursisten op de eerste plaats om goed te differentiëren tussen de verschillende vormen van boosheid. De leidende vraag daarbij is "vanuit welke modus toont de patiënt de boosheid?". De cursisten zullen in twee dagen leren om boze modi beter te hanteren met gebruik van specifieke methoden en technieken.

Specialistische workshop 'Chronische Depressie' (1 dag).

Hoewel CGT een bewezen effectieve behandeling is van depressie is slechts 40-50% van de patiënten klachtenvrij na een eerste behandeling. Bovendien ontwikkelt 5-20% van deze populatie een chronische vorm van depressie die therapieresistent lijkt te zijn. Deelnemers leren in deze workshop hoe ze een chronische depressie kunnen conceptualiseren in termen van schema's en modi. Daarnaast leren ze hoe ze specifieke methoden en technieken uit de schematherapie kunnen

toepassen in de behandeling van chronisch depressieve klachten. De dag zit vol, soms speelse, oefeningen om veel ervaring op de te doen en tegelijkertijd niet 'besmet' te raken met de depressieve klachten waarover gesproken wordt."

Workshop 'Narcistische persoonlijkheidsstoornis'

Narcisme is in onze samenleving wijdverbreid, maar mensen met narcistische problematiek hebben niet zo vaak een hulpvraag. De behandeling wordt bemoeilijkt door het egocentrische en arrogante gedrag waar narcisten om bekend staan, alsmede de woedebuien, die optreden als de patiënt zich tekortgedaan of gefrustreerd voelt. Hierdoor eindigen veel behandelingen voortijdig, al dan niet door toedoen van de therapeut. Deze workshop heeft als doel de specifieke problemen bij de behandeling van NPS beter te leren hanteren. Onderwerpen zijn o.a.

- De dynamiek van narcisme goed begrijpen
- Valkuilen in het hanteren van de therapeutische relatie herkennen en hanteren
- Technieken aanpassen om effectiviteit van de behandeling te vergroten.

Workshop 'Gezonde volwassene' (1 dag)

In de literatuur en het onderwijs over schematherapie is lange tijd met name de nadruk gelegd op het bewerken van de disfunctionele ouder- en copingmodi en het valideren van de behoeften van het Kwetsbare Kind-deel van patiënten. Hoewel het versterken van de Gezonde Volwassene wel genoemd werd als uiteindelijk doel van de behandeling, was er weinig specifieke aandacht voor deze modus. Er wordt veelal onvoldoende uitgelegd wat 'De Gezonde Volwassene' van de patiënt precies is, wat die modus precies doet, hoe de patiënt kan leren contact te leggen met dit deel van zichzelf en hoe dit gezonde deel versterkt kan worden in therapie. Deze workshop richt zich op het herkennen, versterken en inzetten van de Gezonde Volwassene.

Workshop 'Complexe casussen' (1 dag)

Veel deelnemers aan onze cursussen hebben aangegeven dat zij behoefte hebben aan terugkomdagen of masterclasses om complexe casussen te bespreken en nieuwe manieren te ontdekken om met deze problemen om te gaan. Daarom starten we dit jaar met een aantal masterclasses voor casussen van volwassen patiënten gegeven door Hannie van Genderen en Remco van der Wijngaart. Alle deelnemers worden verzocht voor aanvang een casus op te sturen waar zij vragen over hebben.

Workshop 'Groepstherapie voor gevorderden' (2 dagen)

Veel deelnemers aan de cursussen groepsschematherapie (adolescenten en volwassenen) hebben aangegeven dat zij behoefte hebben aan een workshop om moeilijke situaties in de groepsschematherapie te bespreken en nieuwe manieren te ontdekken om met deze problemen om te gaan.

Groepsschematherapie kan heel complex zijn en ook meer ervaren schematherapeuten worstelen soms met zeer uitdagende en lastige cliënten en groepssituaties. Tevens kunnen complexe situaties ontstaan door de interactie tussen de twee co-therapeuten.

Voor actuele informatie over alle cursussen zie www.schematherapieopleidingen.nl
Voor meer informatie over schematherapie kijk op www.schematherapie.nl en volg de LinkedIngroep van de Vereniging voor Schematherapie
Voor internationale contacten en informatie zie www.SchemaTherapySociety.com

9. Bijeenkomsten

Programma dag 1 <i>Toepassing schematherapie bij adolescenten</i> <i>Werken met het modusmodel bij adolescenten</i> <i>Werken met de beschermende modi</i>	Datum : 13 september 2019 Tijd : 09.45 tot 16.45 uur Docent(en) : Marian Blokland
---	--

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

De cursisten nemen een casus met casusconceptualisatie (ingevulde formulier met de groene bolletjes en vierkantjes) mee, waarmee binnen de cursus gewerkt wordt.

- 09.45 – 10.30 Kennismaking. Spel voor kennismaking
Doorlopen + uitwisseling: wat heb je gedaan met schematherapie bij adolescenten?
Wat waren knelpunten? Wat zijn je behoeften voor deze cursus? Bespreken in tweetallen, plenair vertelt A over B en vv.
- 10.30 – 10.40 Voorstelling programma.
Bespreking toets (opname van een techniek + paper en pencil)
- 10.40 - 10.52 Fasen therapie / verloop sessie
- 10.52 - 11.00 Pauze
- 11.00 - 11.30 Het modusmodel bij adolescenten: bespreken van het modusmodel waarbij de verbinding tussen levensgeschiedenis, klachten en schema's/modi centraal staan. Verhaal door docent, daarna oefenen in groepjes van 3 . Met inbegrip van psychoeducatie omtrent verband tussen eigen geschiedenis, gebeurtenissen, de klachten nu en doelen van de therapie nu.
- 11.30 - 12.45 Verder werken met het modusmodel, formuleren van doelen + bespreking hiervan in de groepjes van 3
- 12.45 - 13.15 Lunchpauze
- 13.15 - 13.30 Blijje kind oefening
- 13.30 - 14.53 Omgaan met beschermende modi: identificeren beschermende modi. Met inbegrip van onderzoeken van de functie en de voor- en tegens van deze beschermende modi psychoeducatie omtrent het ontstaan van copingmodi als overlevingsstrategie
Omgaan met beschermende modi, waarbij aandacht voor respect voor de overlevingsstrategie.
Werken met maskers, uitbeelden,deelnemers worden uitgenodigd beschermers creatief uit te beelden. In de oefening wordt verder geoefend met de voor- en nadelen van de verschillende beschermers (cognitieve techniek 'uitdagen').
- 14.53 - 15.00
Pauze
- 15.00 - 16.30 Verder werken met beschermer met aandacht voor de therapeut.
Wat doet de beschermer met jou als therapeut (wat voel je, wat denk je, wat is je neiging, wat heb je nodig?) en zoeken naar mogelijkheden om de beschermer te omzeilen.-
- 16.30 - 16.45: Afsluiting dag 1

<p>Programma dag 2</p> <p><i>Werken met gevoelens + behoeften in het contact met anderen Ouderschematherapie</i></p>	<p>Datum : 27 september 2019 Tijd : 09.45 tot 16.45 uur Docent(en) : Mieke Boots</p>
--	---

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

- 09.45 – 10.00 Uitwisseling ervaringen + introductie dag 2
- 10.00 – 10.20 Korte theorie omtrent emoties, primaire en secundaire emoties. Belang van authentieke emoties in de kamer te krijgen en zo het gekwetste kind te kunnen steunen.
- 10.20 – 11.00: Een deelnemer speelt cliënt in een modus, de therapeut gaat kijken wat de schema's zijn van het Gekwetste kind en maakt contact met het gekwetste kind. Bespreking in de grote groep. In de oefening is er extra aandacht voor de verandering in de schema's/overtuigingen van het gekwetste kind.
- 11.00 – 11.08 Koffiepauze
- 11.08 – 11.30 Terug in de kleine groep: werken met het gekwetste kind met techniek naar keuze met aandacht voor zowel verbale als non-verbale houding bij th. en cl. (incl. de verandering in het gevoel)
Bespreking
- 11.30 – 12.00 Oefening voor de ondersteuning van het gekwetste kind – regulering van emoties. Gebruik van flashcards voor ondersteuning van het gekwetste kind, ook in de thuissituatie.
- 12.15 – 12.45 Lunchpauze
- 12.45 – 13.30 Het werken met de verschillende disfunctionele oudermodi (met aandacht voor de specifieke positie van jongeren tav hun thuissituatie).
hanteren van loyaliteitsgevoel bij jongeren(bespreking literatuur en discussie met de volledige groep) – wat komen cursisten hierin tegen in de behandeling van cliënten. Korte theorie + ervaringsoefening
- 13.30 – 14.30 Oefening omgaan met IC, demo in de grote groep daarna verder oefenen in kleine groepjes
gebruik van flashcards + ander materiaal
- 14.30 – 14.37 Theepauze
- 14.37 – 16.30 Werken met disfunctionele oudermodi: meerstoelentechniek met aandacht voor dialoog tussen modi en nabespreking. Psychoeducatie omtrent het ontstaan van de oudermodi en toetsen van de realiteitswaarde van de boodschappen van de disfunctionele oudermodus
- 16.30 – 16.45 Afsluiting dag 2

<p>Programma dag 3</p> <p><i>Werken met het gekwetste kind en werken met disfunctionele oudermodi.</i></p>	<p>Datum : 1 november 2019 Tijd : 09.45 tot 16.45 uur Docent(en) : Mieke Boots</p>
--	---

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

- 09.45 - 10.00 Punten vanuit dag 1
- 10.00 - 11.22 Werken met heftige emoties, behoeften (aangepast historisch rollenspel voor adolescenten). Identificeren van behoeften en cognities, die een rol spelen bij (heftige) emoties.
Rollenspel i.v.m. ervaren en uiten van gevoelens en behoeften naar anderen.
- 11.22 - 11.30 pauze
- 11.30 - 11.45 Bespreking in groep
- 11.45 - 12.45 Ouderschematherapie: theorie + werken met de modusinteractiecirkel
DVD
- 12.45 - 13.15 Lunchpauze
- 13.15 - 14.00 Zelf oefenen met de modusinteractiecirkel met verschillende materialen
- 14.00 - 15.00 Oefenen met modi-interventies bij ouders/ het omgaan met eigen modi en schema's bij ouders (onderzoeken van de functie van het 'oppoppen' van eigen modi en schema's van de ouder vanuit het verleden en het en hoe deze cognities de opvoedingsrelatie NU beïnvloeden) met aandacht voor de therapeutische
- imaginatie-oefening
 - meerstoelentechniek
 - gebruik van materialen
 - aandacht voor de eigen schuldgevoelens van ouders
- 15.00 - 15.07 pauze
- 15.07 - 16.30 Omgaan vanuit de ouders met bepaalde modi van de jongere (het gekwetste kind, woedende kind, Impulsieve kind, gezonde adolescent, copingmodus) - emotie-coaching. Het werken met de gezonde ouder, de sterke gevoelens en helpende cognities staan hierin centraal.
- 16.30 - 16.45 Afsluiting dag 3

<p>Programma dag 4</p> <p><i>Werken met de gezonde kant De therapeutische relatie : limited repairing, empathische confrontatie en limit setting. Toets</i></p>	<p>Datum : 6 december 2019 Tijd : 09.45 tot 16.45 uur Docent(en) : Mieke Boots Marian Blokland</p>
---	--

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

- 09.45 - 10.00 Punten vanuit dag 3
- 10.00 - 11.30 Toets: voorstellen in een rollenspel van een techniek
- 11.30 - 11.38 pauze
- 11.38 - 13.00 Toets
- 13.00 - 13.30 lunchpauze
- 13.30 - 14.45 Werken met de gezonde kant: Met specifieke aandacht voor de schema's/cognities van de gezonde adolescent .
- Evaluatie met de lijn (oplossingsgericht). In de lijnoefening worden de oude schema's – cognities geevalueerd in functie van de schema's/cognities van de gezonde adolescent. - oefenen in kleine groepjes
- 14.45 - 15.30 Meerstoelentechniek GA (met aandacht voor de schema's/cognities van de gezonde adolescent, de ev. boodschappen van de disfunctionele oudermodus en de schema's/cognities van het gekwetste kind).
- 15.30 - 15.37 pauze
- 15.37 - 16.30 Therapeutische relatie
- 16.30 - 16.45 Evaluatie cursus en afsluiting